T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 264
KARAR NO : 2015 / 283
KARAR TR : 04.05.2015

ÖZET: Bursa Organize Sanayi BölgesiMüdürlüğü'nün 02.06.2014 tarihinde yapılan 3. Olağan Genel Kurulu'nda alınan karar gereği davacı kurumdan istenen yönetim aidatının iptali ve ihtirazi kayıtla ödenen yönetim aidatının iadesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. İ.H.Y.
Davalı : Bursa Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü
Vekili : Av. A.S.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davalı idare tarafından 02.06.2014 tarihinde yapılan 3. Olağan Genel Kurul'da 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgesi Kanunu'nun 16. maddesine istinaden Bölge içinde yer alan parsellerden aylık 0,05 TL/m² bedel üzerinden yönetim aidatı alınmasına karar verildiğini, buna göre davacı kuruluştan m² üzerinden yönetim aidatı alınacağını ve buna ilişkin ilk faturaların düzenlenerek gönderildiğini; bunun üzerine davalı kuruma yapılan başvuruda, davacı kuruluşun Enerji Bakanlığı'na bağlı TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün temsilcisi olduğu, kamu kurumu olması ve kamusal amaç doğrultusunda kamu yararı ile faaliyet göstermesi nedeniyle yönetim aidatından 2014 tarihine kadar muaf tutulduğu hususları göz önüne alınarak yönetim aidatı alınmasına ilişkin kararın iptalinin istendiğini; davalı tarafından talebin reddedilmesi üzerine ihtirazi kayıtla yönetim aidatının ödendiğini; davalı tarafça talep edilen yönetim aidatının hukuka aykırı olduğu belirtilerek; davalının 11.08.2014 tarih ve 301/1996 sayılı red işleminin ve aynı mahiyette olan 02.07.2014 tarih ve 02-1685 sayılı red işleminin iptali ile ihtirazi kayıtla ödenen toplam 18.245,76 TL yönetim aidatının ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte iadesi istemiyle idari yargıda dava açmıştır.

Davalı vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde özetle; 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na göre, OSB'nin özel hukuk tüzel kişiliği olduğu ve faaliyetlerinin de özel hukuk hükümlerine göre sürdürdüklerinden davanın adli yargıda görülmesi gerektiğini belirtilerek görev itirazında bulunmuştur.

BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ: 05.11.2014 gün ve E:2014/965 sayılı kararında özetle; 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgesi Kanunu'nun 5. maddesinde, Organize Sanayi Bölgesi'nin, kamu yararı gerekçesiyle adına kamulaştırma yapabilen veya yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliği olduğu belirtilmekte ise de; özel hukuk tüzel kişisi olan organize sanayi bölgelerinin aldığı kararların ve yaptığı işlemlerin daha çok kamusal nitelik taşıması, düzenleme yöntemi ve yürütme biçimine ilişkin kuralların özel hukuk kurallarından çok kamu hukuku kurallarına benzemesi ve tek yanlı irade ile ilgililer nezdinde sonuç doğuracak işlemler tesis edebilmeleri nedeniyle organize sanayi bölgelerinin anılan nitelikteki kararlarının idare işlem sayıldığı ve bu kararlara karşı açılacak davaların görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davalının görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilince süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine, dilekçe dava dosyasının onaylı örneği ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ilişkin kararında özetle; davalı Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nin 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulmuş özel hukuk tüzel kişisi olduğunu; anılan Kanunun 25/5 maddesine göre de organize sanayi bölgelerinin organları ile ilgili olarak Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlerin organları ile ilgili hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hükmü bulunduğunu gerekçe göstererek olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vermiştir

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un

katılımlarıyla yapılan 04.05.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasın incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Bursa Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'nün 02.06.2014 tarihinde yapılan 3. Olağan Genel Kurulu'nda alınan karar gereği davacı kurumdan istenen yönetim aidatının iptali ve ihtirazi kayıtla ödenen yönetim aidatının iadesi istemiyle açılmıştır.

12.04.2000 gün ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3. maddesinin(Değişik: 23/10/2008-5807/1 md.) b bendinde **;** **"**Organize Sanayi Bölgeleri (OSB): Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dahilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla; sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dahilinde gerekli idari, sosyal ve teknik altyapı alanları ile küçük imalat ve tamirat, ticaret, eğitim ve sağlık alanları, teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dahilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgelerini,.." olarak tanımlanmış; " Nitelikleri" başlıklı 5. maddesinde (Değişik: 4/7/2012-6353/20 md.); "OSB, müteşebbis heyetin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri (…) yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir…" denilerek, özel hukuk tüzel kişiliği olduğu; "Organlar" başlıklı 6. maddesinde ; "OSB'nin organları; a) Müteşebbis heyet (işletme aşamasında genel kurul),…" işletme aşamasında genel kurul olan müteşebbis heyetin OSB'nin organlarından olduğu; "Müteşebbis Heyet" başlıklı 7. maddesinde "…Müteşebbis heyet; OSB'nin kuruluş amacını gerçekleştirmek için gerekli kararları ve tedbirleri almak, yer seçimi raporunda belirtilen hususları yerine getirmek, kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemelerle verilen görevleri yapmak, yönetim ve denetim kurulu çalışmalarını ve hesaplarını ibra etmek, OSB'ye ait para ve diğer kaynakları kuruluş amacına uygun kullanmakla yükümlü ve görevlidir…" düzenlemesi ile müteşebbis heyetin görevlerini; "Yönetim kurulu" başlıklı 8. maddesinde"...Yönetim kurulu; kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemeler ile müteşebbis heyetin kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir." hükmü ile, yönetim kurulunun görevlerini; " Gelirler" başlıklı 12. maddesinde; "..OSB'nin gelirleri şunlardır:...d) Yönetim aidatları…" yönetim aidatının OSB'nin gelirleri arasında olduğu belirlendikten sonra; " Yönetim aidatları" başlıklı 16. maddesinde;"..Yönetim aidatları ve hizmetlerin karşılıkları, müteşebbis heyet tarafından arıtma tesisi işletme masrafları hariç parsel büyüklüğüne göre belirlenir. Arıtma tesisi işletme masraflarına katılım payları ise debi ve kirletme parametreleri esas alınarak yönetim kurulunca tespit edilir. Yönetim kurulunun yıllık bütçesinde belirtilen, bölgenin alt yapı ve müşterek hizmetlerine ait tüm masraflar önceki yıla ait kesin hesap da dikkate alınarak katılımcılar tarafından karşılanır. Belirtilen hizmetlerden yararlanmadıkları gerekçesi ile yönetim aidatlarının ödenmesinden kaçınılamaz. Müteşebbis heyetin yönetim aidatı ile ilgili kararları ilam hükmünde olup, ilamların icrasına ilişkin yolla takip edilirler." düzenlemesi ile, hükmünde yönetim aidatının ne şekilde alınacağı ve takip şekli belirlenmiş; "Genel kurul" başlıklı 25. maddesinde de "…Genel kurulun teşkilini müteakip bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, OSB'lerin organları ile ilgili olarak Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlerin organları ile ilgili hükümleri kıyasen uygulanır…" hükümlerine yer verilmiştir.

4562 sayılı Kanun ile kurulan ve görev ve yetkileri yine bu Kanun çerçevesinde belirlenen OSB'nin özel hukuk tüzel kişiliği oldukları konusunda tereddüt bulunmadığı gibi söz konusu kurumların kamusal alanda görev yapmalarından yola çıkılarak yaptıkları işlemlerin idari işlem olarak değerlendirilmesi yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler karşısında kabul edilemez.

Dosyanın incelenmesinden; Bursa Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nün 02.06.2014 tarihinde yapılan 3. Olağan Genel Kurul'unda alınan karar gereği davacı Türkiye Elektrik İletim A.Ş Genel Müdürlüğü'nden yönetim aidatı alınmasına karar verildiği, davacı kurumun kamu kurumu olması nedeniyle yönetim aidatının iptali talebinin reddedilmesi ve ihtirazi kayıtla yönetim aidatlarının ödenmesinin ardından davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

"a) (Değişik : 8.6.2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri

ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18.12.1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; Organize Sanayi Bölgelerinin özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu ve özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılacağının açık olduğu gözetildiğinde genel kurul tarafından alınan karar gereğince alınan yönetim aidatının iptali ve ihtirazi kayıtla ödenen yönetim aidatının geri istenilmesine ilişkin davanın yargısal denetiminin de adli yargı yerine ait olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı Bursa Organize Sanayi Bölgesi vekilinin görev itirazının Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin 05.11.2014 gün ve E:2014/965 sayılı reddine ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ İLE davalı Bursa Organize Sanayi Bölgesi vekilinin görev itirazının Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin 05.11.2014 gün ve E:2014/965 sayılı REDDİNE İLİŞKİN KARARININ KALDIRILMASINA, 04.05.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT